

Dlaczego trzeba czytać dzieciom?

Autor: Joanna Białobrzaska
09.09.2016.

W planowaniu działań edukacyjnych wiele czasu przewiduje się na wprowadzenie dziecka w świat literatury. Kontakt z książką nie jest naturalną potrzebą dziecka, jak np. różne formy jego aktywności poznawczej, ruchowej, werbalnej czy zabawowej.

Potrzebę tę w dziecku musimy wzbudzić sami w trakcie procesu wychowawczego. Dlatego to od nas nauczycieli i rodziców zależy, czy potrafimy mimo atrakcyjności powszechnie dostępnej telewizji rozbudzić zainteresowanie książką i przygotować je do tego, by kontakt z literaturą stał się niezbędnym. Musimy być świadomi, że dziecko ery elektronicznej w coraz większym stopniu żyje i rozwija się pod wpływem wielu bodźców z otaczającej je rzeczywistości, w tym głównie mas- mediów. Nie można w tym wszystkim zapomnieć o książce. Kontakt z nią daje bowiem możliwość obcowania ze światem wartości, jakie niesie literatura. Czytanie książek pozwala na znaczenie bardziej swobodną grę wyobraźni niż kontakt z telewizją czy komputerem. Może pozytywnie wpływać na rozwój uczuć, lepsze zrozumienie innych ludzi, a zarazem tworzenie obrazu samego siebie. Postacie ulubionych bohaterów mogą dostarczać pozytywnych wzorów zachowań. Dzieci zdobywają z książek wiedzę o przedmiotach, ludziach, zwierzętach, roślinach, poznają pojęcia abstrakcyjne jak: miłość, przyjaźń czy współczucie. Czytanie stwarza więc korzystne warunki do rozwoju myślenia. Dziecko nabywa umiejętności porównywania, wnioskowania, uogólniania, posługiwania się pojęciami określanymi słowem.

Głośne czytanie spełnia ponadto ważną rolę w kształtowaniu mowy dziecka. Nie tylko wzbogaca słownik, lecz uczy prawidłowego formułowania myśli, budowy zdań, kształcone są podstawowe funkcje słuchowe, jest bardzo ważne dla rozwoju uczuciowego.

Dobór literatury zależy od wieku: trzylatki chętniej oglądają obrazki, o których się opowiada, wzbogacając ich treść na miarę własnej fantazji. Czterolatki potrafią już słuchać czytania, lecz dobrze jest gdy mają oparcie w ilustracji. Pięcio- i sześciolatki mogą słuchać dość długich opowiadań w takim stopniu interesujących aby utrzymały ich uwagę. Można dłuższe opowiadanie dzielić na odcinki czytane w kolejnych dniach.

Podkreślamy bardzo istotną wartość głośnego czytania i dlatego przedszkole realizuje ogłoszony program "Cała Polska czyta dzieciom". Głośne czytanie jest bardzo łatwe i należy ten rytuał utrzymywać nawet wówczas, gdy dziecko samo już dobrze czyta. Dzieci, które już w wieku przedszkolnym zostaną w sposób ciekawy wprowadzone w świat książek odpowiadających dziecięcym zainteresowaniom i potrzebom, będą ich szukały później same, wbrew twierdzeniom, że zanika kultura czytelnicza na rzecz obrazu. Nie pozbawiamy dziecka korzyści jakie niesie głośne czytanie. Czytajmy nie tylko małym dzieciom, ale także nastolatkom. Wspólne czytanie w rodzinie pozwoli im pokonać problemy dorastania, wzmocni więzi uczuciowe z rodzicami. Należy pamiętać, że książki są pokarmem nie tylko dla intelektu, ale i dla psychiki.

WPŁYW SYSTEMATYCZNEGO GŁOŚNEGO CZYTANIA DZIECIOM NA ROZWÓJ ICH OSOBOWOŚCI

Czytanie jest kluczem do wiedzy i sprawności umysłu, rozwija język, który stanowi podstawę do myślenia, w tym także matematycznego, otwiera dostęp do skarbnicy ludzkiej myśli i wiedzy.

Tymczasem wielu ludzi, choć umie czytać - nie czyta. Dlaczego?

Ponieważ nawyk czytania i miłość do książek musi powstawać w dzieciństwie.

Uczymy dzieci czytać, ale nie dbamy o to, by lubiły czytać. Nie rozbudzamy w nich zapału do książek, nie dokładamy starań, by czytanie stało się ich ogromną przyjemnością i potrzebą!

Wielu dzieciom doświadczenia z książką kojarzą się z przymusem, przykrością i nudą. Dlatego porzucają czytanie na rzecz telewizji. Najskuteczniejszym sposobem wychowania czytelnika na całe życie jest głośne czytanie dziecku dla przyjemności, jest ono proste, bezpłatne dzieci je uwielbiają.

JAK CZYTAĆ DZIECKU:

- Czytać codziennie przez co najmniej 20 min. - czas czytania dostosować do przedziału uwagi dziecka, początkowo może być krótki, stopniowo można go wydłużać, chodzi jednak o codzienny rytuał czytania. Dobrą porą jest wieczór przed snem. Czytanie powinno się zawsze kojarzyć dziecku z radością - nigdy z przymusem, karą czy nudą.

- Wybierać wyłącznie książki ciekawe i wartościowe dla dziecka, jeśli dziecko o to prosi warto wielokrotnie czytać tę samą książkę, czy wiersz. Należy pozwalać na pytania, powrót do poprzedniej strony, rozmowy

zainspirowane tekstem - ta część głośnego czytania najbardziej rozwija intelekt i wrażliwość dziecka.

- Reklamować czytanie własnym przykładem - dzieci powinny widzieć dorosłych pogrążonych we własnych lekturach książek i czasopism.

RODZICU!!

"Bez względu na to ile masz zajęć najważniejszą rzeczą jaką możesz zrobić dla przyszłości swojego dziecka, obok okazywania mu miłości przez przytulanie, jest codzienne, głośne czytanie oraz radykalne ograniczenie telewizji"

(Jim Trelease)

Referat został opracowany przez mgr Bogusławę Myśliwy w oparciu o artykuły z czasopism "Bliżej przedszkola".

Opracowanie: Bogusława Myśliwy